

Fra Baglinjen

Nationalisér vort nationale bibliotekssystem!

I Danmark har vi nu et stykke tid kunnet bryste os af at have noget ganske unikt, som har bragt os helt i front på biblioteksområdet internationalt set – nemlig DanBib. En national database som ikke blot rummer en fortegnelse over den danske bogproduktion ca. 20 år tilbage i tiden, men også registrering af udenlandsk litteratur indkøbt af danske biblioteker i ca. samme periode samt oplysning om, på hvilke biblioteker man så kan finde alle herlighederne. Løbende lægges flere oplysninger ind efterhånden som ældre kataloger konverteres og snart bliver registreringer af danske avis- og tidsskriftartikler også en del af basen.

Man kan altså i denne base se om en bog eller et tidsskrift findes på noget dansk bibliotek – det være sig et folke- eller et forskningsbibliotek – og det er netop heri det unikke består. I mange andre lande ville det kræve en række opslag i forskellige baser for at få det samme samlede overblik – om overhovedet muligt – over de nationale ressourcer på biblioteksområdet.

DanBib-basen har indtil nu hovedsageligt været anvendt som et internt arbejdsredskab i bibliotekerne. Benyttelsen foregår mod betaling og det kræves, at man er registreret som bruger og anvender et password for at få adgang. Det har biblioteksfolk vel som sådan ikke kunnet se noget odiøst i, for det samme gør sig jo gældende ved anvendelsen af så mange andre databaser.

Men udviklingen inden for Internet og Web-teknologi har åbnet nye muligheder for informationssøgning hos et bredt udsnit af befolkningen – og ikke mindst for forskere, studerende og uddannelsessøgende generelt. Da startskuddet til DanBib på WWW – under navnet DanWeb – lød for nu et par måneder siden, kunne man derfor have ønsket, at Danmark atter havde været med i spidsen internationalt ved at give fri adgang til denne registrant af vor nationale litteratur og bibliotekernes bog- og tidsskriftbestande i mere end blot en prøveperiode indtil 1. juni. For det er netop hvad der sker lige omkring os.

I Norge har BIBSYS – en fælles base for en række forskningsbiblioteker – allerede længe været gratis tilgængelig og i Sverige er LIBRIS netop blevet det. Den svenske regering har besluttet, at LIBRIS-basen, der indtil nu har været en fælles base for de svenske forskningsbiblioteker – skal udvikles til en national og almen informationsressource og har derfor bevilget penge hertil. Allerede nu er adgangen gratis undtagen for de katalogiserende biblioteker, men også for disse vil benyttelsen blive gratis. Og det første folkebibliotek – Malmö Stadsbibliotek – har netop bidraget med sine bestandsoplysninger til basen.

I Tyskland er Verbundkatalog ligeledes gratis for alle og som noget nyt tilbyder man studerende gratis adgang til visse baser, og fra den 20. maj er også British Library's baser helt frit tilgængelige på nettet.

Vi må også her i Danmark snarest få afklaret, hvordan man kan få financieret driften af DanWeb, således at alle kan få fri og lige adgang til information om de publikationer som findes i de offentlige danske biblioteker.

Poul Erlandsen
Danmarks Pædagogiske Bibliotek